

Budavári Hírmondó

Budavári Evangélikus Egyházközség Hírlevele

XXX. évfolyam 2025/1. szám Böjt – Húsvét

„Rendkívüli és hallatlan ige, melyet ésszel felfogni soha, hanem csak hinni lehet, hogy Krisztus halott, és mégis él. Úgy halott, hogy benne a halál hal meg minden hatalmával egyetemben. Mindez pedig vigasztalásunkra szól, hogy higgyük és megértjük: a halál elvesztette minden hatalmát.”

Luther Márton: *Jer, örvendjünk, keresztyének!*

Modern böjt

Ezt a kifejezést ugyan nem ismeri a Biblia, de a 21. században élők annál inkább. Napjainkban szinte divattá vált – legalábbis bizonyos társadalmi csoportokban – némely ételaktól való tartózkodás. Általában – véleményük szerint – egészségre kedvezőtlen ételket neveznek meg, mint például különböző húsfélék, zsíros ételek. Olykor azonban egyoldalú táplálkozássá válhat ez a sajátos menüválogatás. Máskor, mintha személyiségünk felértékelődne azáltal, hogy másként táplálkozunk, mint a többség? A személyiség szabadsága azonban, mindenkit megillet, amíg embertársának nem okoz kárt vagy megbántást.

A Biblia is ismeri a böjt fogalmát, de nem egészségügyi, hanem vallási tartalmat ad neki. Az Ószövetség azt a böjtöt tartja elfogadhatónak, amelyben az Isten iránti tisztelet, bűnbánat és szeretet jut kifejezésre. Törekvés az Úrral való mélyebb, igazabb, őszintébb kapcsolatra. Ezért válik az engesztelés ünnepén kötelezővé az önmegtartóztatás, a munka beszüntetése (4Móz 29,7–39). Háború előtt is hirdettek böjtöt, például Josafát 2Kron 20,3 szerint ezt parancsolja alattvalóinak. Máskor a gyász miatt hirdettek bűnbánati böjtöt (1Sám 31,13). Az Újszövetség is ismeri a böjt gyakorlatát. Jézus maga 40 napos böjttel készült messiási szolgálatára (Mt 4,2). Az apostoli szolgálatra kibocsátással összefüggésben is tartottak böjtöt. Gyakran egybekapcsolták az imádkozással, amely később általános gyakorlattá vált az egyház életében. Kol 2,16 szerint a böjtölés elmaradása nem értelmezhető bűnként. Mások megsegítése érdekében történő böjt lehet a lemondás önkéntes gyakorlata, de semmiképpen nem érdemszerző jó cselekedet (2Kor 8,1kk).

Mit jelent ma számunkra a böjt, a böjti idő?

Meghív minket Isten a vele való életre. Vegyük észre jelenlétét a történelemben, amelyet megannyi gonoszság, vérontás ellenére Ő irányít. De hagyja, hogy teremtményei lássák gonosz döntéseik mások életét pusztító fájdalmas következményeit. Ahol elhatalmasodik a bűn, még nagyobbá válik a kegyelem értéke.

Meghív minket Isten a földi értékek számbavételére: munka – pihenés – ünneplés; anyagi javak – másokon való segítség; vétkezés – megbocsátás; a másik elfogadása – a magunk személyének túlértékelése;

anyagi javak mértéktelen gyűjtése – szegényebbek felkarolása. Tükörként jelennek meg ezek a szavak, hogy ellentétpárokban gondolkodva lássuk, milyen az értékítélő képességünk. Mivel maradtunk adósak, hol rontottuk el kapcsolatainkat a téves értékítélet alapján?

A böjt, kilépés önmagunkból, odafordulás Jézushoz, hogy beléphessek segítő, boldogító szándékkal a másik embertárs életébe, akinek nehezebb létsors adatott, mint nekem. Akinek szüksége van időre, hogy beszélgessek vele, biztatásra, hogy ne adja fel a küzdelmet s merjen lelki erőt, alkalmat kérni arra, hogy amiben mulasztott, pótolja, amit elrontott, jóvá tehesse, amiben vétkezett, azért legyen ereje, bátorsága bocsánatot kérni.

Böjtölhet-e násznép, ha velük van a vőlegény? - kérdezi Jézus. A válasz egyértelmű. Egy szent frigy megkötésének képe, a házasság elkötelezettségének ünnepén, két szerető szív egymásra találásának napján örülni és vigadni szabad. Jó falatokat ízlelgetni, kellemes zamátú borral koccintani s örülni az örülőkkel. A házasságkötésnek ez az ünnepe elúzi a gondot, feledteti a bánatot, s távlatot ígér a házaspárnak. Ha Jézussal indulnak, ha Vele maradnak lelki kapcsolatban, ha tudnak imádkozni, s Hozzá fordulni a nehéz napokban, akkor nem a hiány, hanem Jézus jelenlétének többlete készsége teszi őket a meg nem szűnő, soha el nem múló öröme. Ez a keresztyén élet, a hívó gondolkodás alapja, ajándéka és isteni többlete.

A baj abban mutatkozik, hogy az élet váratlan fájdalmat okozó eseményei, keserű csalódások, hirtelen gyász-események, egyikünk életéből sem maradnak el. Ezekben a napokban vizsgálunk: töretlen marad-e Jézussal, az örök Vőlegénnyel való kapcsolatunk?

A böjti idő alkalmas arra, hogy Előtte, mint egy tükörbe nézve számba vegyük tetteinket, megfontoljuk döntéseinket s felül vizsgáljuk szavainkat. Nem szent elhatározásokra serkent minket Urunk, inkább Előtte végig gondolt döntésekre, megfontolt szavaink bátor kimondására s gondolataink tisztaságának megőrzésére. Mindez csak a böjti úton a nagypénteki keresztségig megérkező, s aztán a húsvétkor halált legyőző Jézussal lehetséges. De Vele minden bizonytal.

D. Szebik Imre

Hiszed-e ezt?

Az idei ökumenikus imahét témája Lázár feltámasztása és Jézus kérdése: Hiszed-e ezt? A Niceai Hitvallás 1700 éves évfordulója miatt különösen is izgalmas most ez a kérdés. Nemcsak az évfordulás esemény miatt, hanem mert újraéleszti azt a kérdést, amely már régóta foglalkoztatja a keresztény közösségeket, különösen a protestáns felekezeteket: Miért van szükség hitvallásokra, és mi az értelmük? Mert bár a hitvallás fogalma nem újkeletű, a modern világban, a vallási és teológiai diskurzusban egyre inkább felerősödik az igény arra, hogy újabb és újabb nyilatkozatok szülessenek. Az alábbiakban ezekre a kérdésekre keresünk választ, szemügyre véve az évszázadok során kibővült és átformálódott hitvallásokat, azok jelentését és teológiai szerepét, valamint azt, hogyan érhetjük el, hogy a hitvallás ne csupán egy intellektuális gyakorlat legyen, hanem valódi vallásos tapasztalat és megerősítés a mindennapi életben.

A hitvallások történetének kezdete szoros kapcsolatban áll a bibliai tanítással, és már az Ószövetség lapjain is találkozhatunk olyan kijelentésekkel, amelyek hitvallási jelleget mutatnak. Az ószövetségi ósatyák történetei, Isten önmegnyilatkozásai mind olyan események, amelyek az emberi hit kimondásának és kinyilvánításának alapját képezik. Gondoljunk csak arra, amikor Isten megszólítja Mózeszt az égő csipkebokorban, és kijelenti: „*Vagyok, aki vagyok.*” Mi rejlik ebben a csodálatosan tömör, de mégis végtelenül gazdag kijelentésben? Egyetemes érvényű hitvallás, amely egyszerre fejezi ki a múltat, a jelent és a jövőt. „*Vagyok*” – ez a kinyilatkoztatás már önmagában is hitvallás: a létezés, az élet, a jelenlét aktusának kinyilvánítása. Isten, mint az Egyetlen Létező, aki önmagában és mindenekelőtt van, és e kijelentéssel tagad minden nemlétező állapotot. Ha Isten létezik, akkor mi, emberek, hogyan érthetjük meg saját létünket? Miért is vagyunk itt, és miért keresünk mi is választ a létezés titkára?

Ha egy kicsit visszább lapozunk az Isteni kinyilatkoztatás könyvében, a Szentírás első mondatai az előzőhöz nagyon hasonló, de még nagyobb érzelmi és teológiai töltetet adnak annak, amit hitvallásnak nevezünk. „*Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. A föld még kietlen és pusztá volt, a mélység fölött sötétség volt, de Isten Lelke lebegett a vizek fölött.*” Itt egy olyan misztikus és kozmikus jelenségről van szó, amely nem csupán a teremtés pillanatait írja le, hanem egy mélyebb valóságot tár elénk: Isten Lelke már a teremtés előtt is jelen volt, és az Ő jelenléte ad értelmet mindannak, amit mi teremtett

világnak nevezünk. Itt már nem csupán filozófiai vagy tudományos kérdésekről van szó, hanem Isten kezdetek nélküli és végtelen jelenlétének titkáról. A hitvallás tehát nemcsak tények felsorolása, hanem egyben az isteni tapasztalat és hit átadása is.

Az Ószövetség és az Újszövetség között is számos hitvallási formulát találunk, melyek Jézus Krisztus isteni mivoltára, és az Ő küldetésére vonatkoznak. Az Újszövetség számos könyvében, különösen az evangéliumokban, találkozunk olyan egyértelmű hitvallásokkal, mint például Péter vallomása: „*Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.*” Itt egy olyan kinyilatkoztatásról van szó, amely a legmélyebb titkokat öleli fel: Jézus nem csupán ember, hanem Isten Fia, akiben minden igazság és üdvösség teljessége jelen van. A keresztény hit számára ezek a vallomások a hit és a remény kifejeződései, és bizonyos értelemben alapot adnak a kereszténység dogmatikai rendszereinek.

A hitvallás tehát nem pusztán elmélet, hanem egy élő, dinamikus és folyamatosan formálódó párbeszéd Isten és köztem. Az újabb korokban, különösen a kereszténység első évszázadaiban, szükségessé vált, hogy a vallási közösségek megerősítsék hitüket és tanításaikat. Az első században, amikor a keresztény közösség még kis létszámú és gyakran üldözött volt, elégségesek voltak az egyszerű, de határozott hitvallások, mint például: „*Jézus az Úr.*” De ahogyan a kereszténység elterjedt, és különböző teológiai irányzatok, eretnekségek (például gnoszticizmus, doketizmus) jelentek meg, újabb, részletesebb hitvallásokra volt szükség.

Ezek közül talán az egyik legismertebb és legfontosabb az Apostoli Hitvallás, amely az első öt évszázad keresztény tanításának tömör összefoglalója. A Niceai Hitvallás, amely 325-ben született meg a niceai zsinaton, még pontosabb teológiai meghatározásokat adott, különös figyelmet fordítva Jézus Krisztus isteni és emberi természetének kérdésére. Az ariánusok tanítása szerint Jézus Krisztus nem volt teljesen isteni, hanem valójában Isten egy teremtett lényeként jött el a világba. Ezért a Niceai Hitvallás megfogalmazza, hogy Jézus Krisztus „egylényegű” az Atyával, ezzel kifejezve az Ő isteni mivoltát. Az ilyen típusú hitvallások tehát gyakran reagálnak az adott kor vallási, filozófiai és teológiai kihívásaira.

Azonban a protestantizmus, amely Luther Márton és követői nevéhez fűződik, újabb és újabb hitvallásokat szült. Az Ágostai Hitvallás, a lutheri reformáció egyik alapdokumentuma, már nem csupán

a keresztény hit elméleti védelmét célozta, hanem annak gyakorlati és személyes megélését is. Luther és Melanchthon nemcsak a korabeli katolikus egyház bizonyos tanításait kérdőjelezték meg, hanem újra és újra megfogalmazták a tiszta keresztény hitet, amely bibliai alapokra épül. Ekképpen is látszik, hogy a hitvallás nem csupán elméleti aktus és párbeszéd, hanem egy élő folyamat, amely minden keresztény számára újabb és újabb válaszokat ad a „hiszed-e ezt?” kérdésre.

Ezért tehát a hitvallások egyszerre szólnak Istenről és rólunk. Istenről, mert Őt keressük, Őt próbáljuk megérteni, és az Ő kinyilatkoztatásai alapján próbáljuk leírni, hogy kicsoda Ő számunkra. De rólunk is szólnak, mert a hitvallásaink a mi személyes tapasztalatainkat is kifejezik, azt, hogy mit jelent számunkra Isten, hogyan viszonyulunk hozzá, és hogyan értelmezzük azt, amit Ő nekünk mondott. A hitvallás tehát nemcsak egy nyilatkozat, hanem élő, lélegző hit, amely az emberek szívéből tör elő. A hitvallások nemcsak szavak és dogmák, hanem egy folyamatos párbeszéd Isten és az ember között. A hitvallást nem másért mondom, nem más kedvéért, nem dicsekvésből és nem más ellen. A hitvallást azért mondom, mert hiszem.

Szikra Benedek

Üzenet a böjti időszak megélésére

Kedves Testvérem! Állj meg egy fél órára és szakadj ki a mindennapjaidból! *„Dehát még be kell vásárolnom holnapra!”* *„De még egy tárgyalásra össze kell szednem az anyagokat!”* *„Ezt a leletet még megírom!”* *„De még ki kell teregetnem!”* *„De még egy rész, és aztán ígérem befejezem a sorozatnézést!”* *„De még egy kilométert lefutok...”* *„Na jó, még ezt a szelet sütit is gyorsan megeszem...”* *„Még erre az email-re gyorsan válaszolok...”*

Mikor kérnek tőlünk valamit, sokszor jön egy olyan rögtönzött kifogás, amely igazából azt a választ rejti, hogy „nem”. Ebben a pörgő világban akarva akaratlanul túlzásokba eshetünk: végletekig merítjük ki magunkat a munkában vagy tanulásban, végletekig akarunk enni és inni, végletekig üzzük szeretett hobbinkat, sőt néha megesik, hogy „böjt” címszó alatt a végletekig sanyargatjuk magunkat, végletekig szolgálunk. A lényeg az, hogy a magunk dolgaival legyünk elfoglalva! A saját céljainkkal, szenvedélyeinkkel vagy éppen kisebb megfelelési kényszerünk motiválta feladatainkkal.

A Jóisten a böjti időszakban egészen másra hív minket: arra, hogy életünk súlypontjait áthelyezzük rá. Hogy elhagyjuk vagy mérsékeljük azokat a tevékenységeket, amelyek az emberi kapcsolataink rovására mehetnek. Ézsaiás próféta így ír a böjtlésről: *„Nekem az olyan böjt tetszik, amikor leoldod a bű-*

nösen fölrakott bilincseket, kibontod a járom köteleit, szabadon bocsátod az elnyomottakat, és összetörsz minden jármot! Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény bujdosókat, ha mezítelent látsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől! Akkor eljön világosságod, mint a hajnalhasadás és hamar beheged a sebed. Igazságod jár előtted, és az Úr dicsősége lesz mögötted. Ha segítségül hívod az Urat, Ő válaszol. Ha kiáltasz, ezt mondja: Itt vagyok! Ha majd senkire sem raksz jármot, nem mutogatsz ujjal, és nem beszélsz álnokul, ha falatodat megosztod az éhezővel, és jól tartod a nincstelent, akkor fölragyog a sötétben világosságod, és homályod olyan lesz, mint a déli napfény. Az Úr vezet majd szüntelen; kopár földön is jól tart téged, és csontjaidat megerősíti. Olyan leszel, mint a jól öntözött kert, mint a forrás, amelyből nem fogy ki a víz.” (Ézs 58, 6–11)

Kedves Testvérem! Arra biztatlak, hogy ez a böjti időszak most legyen más: ebben a pár hétben ne más embernek akarj megfelelni, de ne is magadnak! Merd összecsukni a laptopot, idejében abba hagyni futást, merd korábban befejezni a sorozatot és hamarabb lerakni a telefont! Merj többet figyelni magadra, barátaidra, testvéreidre, szüleidre, gyermekeidre, házastársadra, minden körülötted lévőre, és ami a legfontosabb: Istenre! Merd befogadni a téged körülölelő szeretetet, hogy aztán lélekben felkészülve várhasd Megváltód feltámadását!

Áldásokkal teli böjti időszakot és húsvéti felkészülést kívánok, minden kedves gyülekezeti tagnak!

Vajdovich Noémi

Rainer Maria Rilke

A vacsora

*Köréje gyültek, mind zavartan ámul,
s Ő, mint a bölcs, ki elszánja magát,
most övéit elhagyva útnak indul,
s mint idegen folyik közöttük át.
Magánya, úgy mint rég, lelkére ül,
mert ez fakasztott minden mély cselekvést,
bolyongni kezd az olajfák közt ismét,
s aki szerette, futva menekül.*

*Vendégli őket végső vacsorával,
a kezük (miként lövésre a madárraj
vetésről rebben) rebben szava által,
s a kenyerek közül feléje száll
az asztal körül röpködnek verdesse
s a kijáratot keresik, de már
Ő ott van mindenütt, akár az este.*

Változtatásaink a konfirmáció körül

Mindig örülhetünk és hálát adhatunk Istennek, hogy vannak fiatalok, akiket megérint Isten szava, Jézus személye, a Szentírás történetei, és azt olyan kincsnek tekintik, amely az ő életüket is meghatározhatja. Ezért újra és újra imádkozniuk kell az idősebb generációknak, a szülőknek, nagyszülőknek és rokonoknak is!

A mindenkori tanév kezdetétől általában a következő év pünkösdjéig tartottuk a régebbi menetrend szerint is a konfirmációs órákat, hetente egyszer, gyülekezeti területen. Ez elég intenzív ahhoz, hogy a gyerekek valamelyest megszokják egymást, és megpróbáljanak a konfirmációs vizsgán már kooperálni, egymást is segíteni, akár vetélkedő keretében, akár színdarabban mutatják be a megszerzett tudásukat. Egy nagyon fontos állomást, a nyári „ottalvós” táborokat viszont ez az időrendi beosztás elkerülte. Ezek azért nagyon fontosak, mert a gyülekezet különböző korosztályú fiataljai, egészen kicsinyektől az egyetemistákig, látják egymást és tanulnak egymástól. Az egymást korban követők a kezdő hitéletben „tanuló üzemmódban” láthatják egymást, így észrevétlenül is viselkedést, imádkozást, éneklést, közösséghez tartozást tanulnak. Így sokkal elevenebben tudják egymást motiválni, és a közösségbe vonzani, mint bármely ezeknél idősebb generáció tagjai. Egy alsós felnéz a felsősre, egy ötödikes felnéz a nyolcadikosra, és ha akaratlanul is, de látja és beépíti magába érésének várható vagy vágyott irányát.

Amikor a nyári tábor gyülekezeti integrációban betöltött szerepét külön hangsúlyozni kezdtük, akkor fogalmazódott meg az ötlet, hogy a konfirmációs oktatásunk részévé kellene tenni. Most megtettük ezt a lépést. Pár éve már úgy hirdetjük meg az oktatást, hogy a nyári ottalvós tábor szerves részét képezze ennek. A közösen szerzett élmények vissza is igazolták, hogy jelentős megtartó erőt jelent a konfirmandusoknak az idősebb fiatalokkal való nyári tábori közösség.

További változások a konfirmáció ünnepének helyét és liturgiáját érintik. Onnantól kezdve, hogy a nyári tábor része az oktatásnak, a tanfolyam befejezését áttettük a következő tanév elejére, szeptember végére. Így a konfirmáció ünnepe nálunk októberre, egyrészt a reformáció, másrészt – gyülekezettörténeti szempontot is érvényesítve – templomunk felszentelésének (okt. 20.) hónapjába került át.

A liturgiában érvényesíteni kezdtünk egy katolikus bérmaszoknál látott szép szokást, hogy a keresztszülő (katolikusoknál a bérmaszülő) a konfirmálandó fiatal vállára teszi a kezét, míg ő az igei áldást kapja. Nálunk, evangélikusoknál elsősorban valamilyen keresztszülő jön számításba, de ezt a szép mozdulatot kiegészítettük egy, a gyülekezetet is képviselő presbiter vagy képviselő-testületi tag hasonló gesztusával, aki a fiatal másik, szabad vállára teszi a kezét.

Így egy olyan bensőséges, szép és felemelő pillanattá válik a konfirmációs áldás, amikor a fiatal egyszerre négy irányból kapja a bátorítást: a keresztszültől (vagy családtagtól), a gyülekezeti tisztségviselőtől, a lelkésztől, és igei kézrátételén keresztül pedig magától Istentől. Az Úr áldása igeként szívbe írandó üzenet és valamiféleképpen életünket kísérő irányjelzés lesz, élménye pedig olyan emlék, amelynek felidézhető, jóleső érzése, kézzel fogható melegsége, és emberközeli volta a gyülekezet közösségébe hívogató bátorításként lesz értelmezhető újra és újra. Ebben a vonatkozásban még fontosabb, hogy magával Jézus Krisztussal találkozhatnak az úrvacsorában.

A lényegi mozzanatokon túl volt egy másik új liturgikus eleme is a legutóbbi konfirmációnak. Ifjúságunk egyik oszlopa könnyedén és lazán, mintegy a saját nyelvükön köszöntötte a konfirmáltakat, majd az aktív ifjúság tagjai vittek egy-egy meggyújtott gyertyát a most konfirmáltaknak. Mintha azt üzenték volna nekik: „*Most már rajtatok is a sor, a hit lángját nektek is meggyújtották, most már nektek is táplálnotok és őriznetek kell!*” Nagyon szép és meghatározó mozzanata volt ez is az ünnepünknek. Szeretnénk folytatni ezt, hogy „hagyományként” velünk maradjon.

Isten áldja és őrizze meg a hitben az eddig konfirmált és azután konfirmálandó fiataljainkat, szeretetekkel és családtagjaikkal együtt!

Péter Zoltán

Érdekel a konfirmáció, ezen a címen kereshettek:

Nevem: _____
 Elérhetőségem: _____

Budavári Evangélikus Gyülekezet
 Budapest
 Tancsics Mihály u. 78.
 1014

Kedves Testvérek! A postán megkapott Budavári Hírmondó mellett egy levelezőlapot is találnak. Talán szokatlan az email világában ez a forma. Szeretnénk a következő tanév konfirmandusait megszólítani vele.

Az a kérésünk, hogy adják tovább azoknak a fiataloknak, akiket érdekelhet a konfirmáció. Ez a különleges, játékos megszólítási forma is lehetőség arra, hogy gyermekünk, unokánk, keresztyermekünk elindulhasson ezen a fontos úton. Kérjük, hogy az elérhetőség megadásával juttassák vissza a levelezőlapot gyülekezetünkhöz postán vagy személyesen!

Azok, akik csak elektronikusan kérték a hírlevelet, a templom kijáratánál, a gyűjtő doboz mellett találnak elvihető példányokat, vagy a budavar@lutheran.hu címen kérhető digitális formában.

Konfirmáció a Réthelyi családban – különböző perspektívákból

Johanna:

A testvéreim konfirmációi ünnepségein korábban részt vettem, de nem egészen értettem, hogy ez miért fontos. 2023. szeptembertől kezdtünk el járni péntek esténként a Mérték foglalkozás alkalmaira, ahol új barátokat ismerhettem meg. Rohannom kellett minden alkalommal, mert előtte atlétika edzésen voltam. A konfirmációs foglalkozásokat Rita és Zoli tartották, először mindig énekeltünk a Zarándokénekből, az elején Imsi is ott volt. Utána csak mi, a konfisok elvonultunk, hogy egy témát megbeszéljünk. A végén megint közösen volt az áhítat. Márciusban közösen voltunk Balatonszárszón az egyházmegyei konfirmandus találkozón, áprilisban ugyanitt gyülekezeti hétvége volt. Nyáron Szigetszentmártonban voltunk a táborban, ahol nagyon élveztem a közös játékokat. Ősszel magasabb sebességre kellett kapcsolni, már az októberi vizsgára készültünk. Próbáltunk egy színdarabot összehozni a vizsgára, de ez végül nem sikerült. De nem volt baj, mert így is nagyon emlékezetes volt a vizsga, amit vetélkedő formájában tartottunk meg. Előtte a fehér ruhákat, az albákat kellett felpróbálni. Vasárnap korán mentünk az istentiszteletre, kicsit mindannyian meg voltunk illetődve. Nekem a legszebb rész az áldás volt, anyukám és Nono (Vajdovich Noémi) álltak mögöttem. Örülök, hogy mostantól én is úrvacsorát vehetek a templomban. Köszönöm mindenkinek, aki segített ebben a folyamatban, és szeretnék mostantól az ifibe is járni.

Klára és Misi:

Az ifjúság tagjaiként mi adtuk a mécseseket a most konfirmáltaknak. Reméljük, hogy sokan el fognak jönni az ifire. Én (Klára) testvérként és az ifjúság képviselőjeként részt vettem a kollektá-imádságban is. Jó érzés volt ennyien ott állni az oltárnál és imádkozni a most konfirmáltakért.

Sári:

Én még csak négy éves vagyok, nem egészen értem, hogy mi az a konfirmáció. De nagyon szeretem a gyerekistentiszteleteket, jó a családdal közösen templomba menni. És most volt a 4. születésnapom is, sok szép ajándékot kaptam.

Szülők, Judit és János:

Az elmúlt hat évben három konfirmációt is ünnepelethünk. Különleges élmény, hogy a gyerekünk elkezd a konfirmációs foglalkozásokra járni péntekenként a templomba, kirándulásokra mennek közösen, próbálnak. Utána eljön a nagy nap, először vizsgáznak szombaton, majd mindannyian részt veszünk a konfirmációs istentiszteleten vasárnap. Jó érzés látni a Szentlélek-Úristen megerősítő munkáját. A gyerekek közben önállóvá válnak, barátokat szereznek az ifjúságon belül. Klára konfirmációja a

COVID-járvány alatt volt, ezt szinte már el is felejtettük. Akkor tényleg hatalmas ajándék volt, hogy egyáltalán meg lehetett tartani a konfirmációs istentiszteletet. Az elmúlt hat évben lelkéseink Bence Imre és Péter Zoltán, valamint Péterné Mestery Rita hitoktató munkáját szeretnénk külön kiemelni, alapvető jelentősége van a lelkészi és hitoktatói példamutatásnak és tanításnak a kamasz gyerekek szempontjából.

Fontos a konfirmációs istentisztelet és egyben gyönyörű ünnep a családnak, de a legnagyobb változás a teljes év előkészületei alatt zajlik le. Johanna is lelkesen járt a pénteki alkalmakra. Idén nyáron a szigetszentmártoni családós táborból is boldogan jött haza, nekünk is feltűnt, mennyire „nagyos” és felnőtt lett közben. Szombaton a vizsga jó hangulatban telt el, minden konfirmáló szóhoz jutott. Vasárnap, presbiterként már fél 11-re jöttem (János) és hoztam magammal Johannát. Nagyon kellett figyelni az időre és a logisztikára. A közös bevonulás mindig bonyolult, de szép szokás. Az ülésrendre is figyelni kell. Az istentisztelet alatt változatos gondolatok járnak az ember fejében, miközben a prédikációra is próbál odafigyelni. Hogy is volt az én konfirmációm? Hogy szól a konfirmációs ígém? Mivel az egyikünk katolikus, mi a különbség a konfirmáció és a bérmeletkezés között? Hogy is szól a prédikáció alapigéje? Mit fog ez jelenteni Johannának? Az intenzív belső munka közepette egyszer csak eszmélünk, ki kell menni az oltárhoz az áldás alatt. Utána villámgyorsan már az úrvacsoránál tartunk, és egyszer csak vége. Még fotókat próbáltunk készíteni az istentisztelet után, majd rohantunk haza, mert vendégségbe vártuk a teljes nagycsaládot, és még Sári 4. születésnapját is meg kellett ünnepelni. Este fáradtan, de megnyugodva pihenünk meg. Milyen jó, hogy Johanna is átélte ezt, milyen jó, hogy van egy gyülekezet, ahová mindannyian tartozunk. Mekkora kegyelem, hogy a Jóisten egész családukra odafigyel és vigyáz, egyengeti utainkat.

Eseménynaptár

Vasárnap esti istentiszteleti alkalmaink

Orgonazenés áhítat a Templomban, hónap 1. vasárnapján 18 órakor
Ifjúsági zenés istentisztelet a Kápolnában, hónap 2. vasárnapján 18 órakor
A Gospel Kórus közreműködésével istentisztelet a Kápolnában, hónap 3. vasárnapján 18 órakor
Taizéi énekes istentisztelet a Kápolnában, hónap 4. vasárnapján 18 órakor (új!)

Nem heti rendszerességű alkalmak

A **Sarokkő** alkalma Húsvétig szünetel!
Utána: *Április 24., Május 8. és 22., Június 5 és 22.*
A **Fügefá** (19 óra, Sára-terem) alkalmának dátumai: *Március 5. és 19., Április 2. és 16., Május 14. és 28., Június 11.*

Március 10. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem
Beszélgetés *Cserhalmi György* színművésszel (Templom)

Március 16. vasárnap

18.00 – „Adj innom” – a Budavári Gospel Kórus jótékonyági koncertje az Evangélikus Külmisziói Egyesület kenyai kútfúrási projektjének támogatására

Böjti sorozat

Március 18., 25. és Április 1., 8.

Négyrészes böjti sorozat keddenként a Kápolnában 18 órakor négy lelkész szolgálatával!

Március 23. vasárnap

8.30 – Duna TV - Lét-Ige magazin: Bagár Iván ostromnaplójának bemutatása

Március 30. vasárnap

11.00 – Istentisztelet keretében megemlékezünk az éppen aznap 170 éve elhunyt Mária Dorottya hercegnőről, gyülekezetünk patronájáról, koszorúzással a templomi emléktáblánál, valamint még aznap utána a V. kerületi Dorottya utcában. Gyülekezeti kávézás
Születésnaposok köszöntése

Április 5. szombat

10.00–15.00 – *Egy ideál színváltozása: „Bach-orgonák” múltja és jelene*
Szimpózium a *Bach Mindenkinek Fesztivál* keretében a Kápolnában
Kerekasztal beszélgetés a Magyar Egyházzenei Tanács szervezésében, *Gálos Miklós, Homolya Dávid, Spányi Miklós és Szilágyi Gyula* részvételével, *Bán István* vezetésével. A szünetben a templom Bach-orgonája kipróbálható.
Részletek: egyhazzene.hu

Április 6. vasárnap

18.00 – „Bach Mindenkinek” – Orgonazenés áhítat

Április 11. péntek

16.00 – Ökumenikus keresztút a Tabánban (Indulás a Horváth kertből)

Április 13. vasárnap

Virágvasárnap

Budavárban:

9.00 – Istentisztelet, ígét hirdet: *Szikra Benedek*
11.00 – Istentisztelet, ígét hirdet: *Fabiny Tamás*
18.00 – Istentisztelet, ígét hirdet: *Szabó B. András*
Budagyöngyén:

9.00 – Istentisztelet, ígét hirdet: *Fabiny Tamás*

Április 14. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem
Az újraformált hagyomány: Hagyomány és megújulás – Potzner Ferenc építész, művészettörténész

Április 17. csütörtök**Nagycsütörtök**

18.00 – Istentisztelet a lábmosás liturgiájával és úrvacsorával, igét hirdet: *Péter Zoltán*

Április 18. péntek**Nagypéntek**

Budavárban:

9.00 – Istentisztelet, igét hirdet: *Péter Zoltán*

11.00 – Istentisztelet, igét hirdet: *Szabó B. András*

18.00 – Istentisztelet passióolvasással, igét hirdet: *Szabó B. András*

Budagyöngyén:

9.00 – Istentisztelet, igét hirdet: *Szikra Benedek*

Április 20. vasárnap**Húsvétvasárnap**

Budavárban:

5.00 – Hajnali Feltámadás istentisztelet

Igét hirdet: *Szabó B. András*

Énekel a kibővített Schütz Kórus

Az eseményre szerdánként 19 órától próbálunk, várjuk a csatlakozni vágyó gyülekezeti tagokat!

9.00 – Istentisztelet, igét hirdet: *Péter Zoltán*

11.00 – Istentisztelet, igét hirdet: *Fabiny Tamás*

18.00 – Taizéi istentisztelet, igét hirdet: *Péter Zoltán*

Budagyöngyén:

9.00 – Istentisztelet, igét hirdet: *Fabiny Tamás*

Április 21. hétfő**Húsvéthétfő**

Budavárban:

9.00 – Istentisztelet, igét hirdet: *Szikra Benedek*

11.00 – Istentisztelet, igét hirdet: *Péter Zoltán*

Budagyöngyén:

9.00 – Istentisztelet, igét hirdet: *Péter Zoltán*

Április 26 – május 2.**szerdától péntekig**

„Elvonulók kérték” avagy
„Érjen május eleje” Balatonszárszón!
Gyülekezeti napok

Témája: *Mi a munka és mi nem? Mi a pihenés, és mi nem? (A protestáns munkaetika és a mai munkaügyi trendek viszonya)*

Május eleji Szárszói napok már confirmált ifjaknak, fiataloknak, kisgyermekes családoknak és fiatal felnőtteknek.

További információ és jelentkezési űrlap online: https://budavar.lutheran.hu/blog/2025/04/30/20250430_gyulekezeti_napok/

Május 1-3.**csütörtöktől szombatig**

A *Budavári Gospel Kórus* három napos intenzív workshopon vesz részt a balatonboglári Seven Houses Gospel Choir & Band testvérkórus által szervezett táborban, Révfülpön.

Április 27. vasárnap

11.00 – Az istentisztelet keretében az áprilisi születésnaposok köszöntése, utána kávézás a Kápolnában

Május 12. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem (szervezés alatt)

Május 18. vasárnap

18.00 – A *Budavári Gospel Kórus* a Fasori Evangélikus Templomban ad koncertet

Május 25. vasárnap

11.00 – Az istentisztelet keretében az áprilisi születésnaposok köszöntése, utána kávézás a Kápolnában

18.00 – Taizéi istentisztelet

Május 29. csütörtök

18.00 – Mennybemenetel ünnepi istentisztelet a templomban

Június 7. szombat

18.00 – A *Budavári Gospel Kórus* Kisvárdán koncertezik a helyi gyülekezet pünkösdi gyülekezeti napján

Június 8. vasárnap

Fiatalok konfirmációja (részletek később)

Június 15. vasárnap

11.00 – Tanévzáró istentisztelet

13.00–17.00 – Gyülekezeti tanévzáró családi- és sportnap a Czákó utcai Sport- és Szabadidőközpontban

18.00 – A *Budavári Gospel Kórus* idényzáró koncertje a Várban

Június 26 – július 2.**csütörtöktől szerdáig**

**Nyári gyülekezeti ifjúsági és
családos tábor Balatonkenesén**

További információ és jelentkezési űrlap online: https://budavar.lutheran.hu/blog/2025/06/26/20250626_nyari_tabor/

Badacsonyörsi Márk Vendégház

A Badacsonyörsi Márk Vendégház 2025-ben áprilistól várja az üdülni vágyó gyülekezeti tagokat. Időpontegyeztetésre jelentkezni *Bakó Zsuzsanna* irodavezetőnél lehet névvel, telefonszámmal a budavar@lutheran.hu címen.

A **Sára-terem** alkalmas családi programok, születésnapok és egyéb alkalmak megtartására. Örömmel állunk ezzel is a gyülekezet tagjai rendelkezésére. Érdeklődni a gyülekezet irodájában, vagy az iroda telefonszámán lehet.

Budavári Schütz Kórus 70.

A kezdetek (1955-2010)

A Budavári Evangélikus Gyülekezet énekkara idén ünnepli megalakulásának 70. évfordulóját. Az előző kórus vezetőjének – *Sréter Ferenc*ének – távoztása után teljesen újjá kellett szervezni az énekkari munkát. A gyülekezet új lelkésze, Várady Lajos, Sulyok Imre kelenföldi karnagyhoz fordult, hogy tud-e ajánlani ehhez a szolgálathoz új vezetőt. Sulyok Imre a kelenföldi kórus fiatal tagját – *Csorba Istvánt* – ajánlotta, akit akkor vettek fel a Zeneművészeti Egyetem Középiskolai Énektanár és Karvezető szakára. Az érintett szívesen és nagy örömmel vállalta a feladatot, mert ez számára váratlan és nagyszerű gyakorlati lehetőséget biztosított az énekkari munkában.

1955 szeptemberében kezdte el az új karnagy az énekkar szervezését. Az első lelkes tagok Várady Lajos és Madocsai Miklós lelkészek családtagjai voltak, akik aktívan és örömmel vettek részt egyaránt az éneklésben és az új tagok toborzásában. Első szolgálatuk 1955. október 31-én a Reformáció ünnepén volt, amikor a még kicsiny létszámú vegyes kar *Bach: Ó, jertek, énekeljünk* kezdetű művét énekelte.

A gyülekezethez kötődés érdekében Gyermekek ar anyakult, amely önállóan is részt tudott vállalni a gyülekezeti szolgálatokban. Tagjai közül sokan beletették a nagykórus munkájába.

Az énekkar sokéves gyülekezeti szolgálatának volt néhány kiemelkedő alkalma, eseménye:

1960-ban, istentisztelet keretében részt vett a templom új orgonájának felavatásán, amely a második világháborúban teljesen megsemmisült. A finnországi evangélikus egyház nagylelkű adományából felépült hangszert Peskó Zoltán orgonaművész tervezte és fia Peskó György orgonaművész mutatta be. Az énekkar az ünnepi liturgiában vállalt aktív szerepet.

1969. április 4-én, a nagypénteki istentiszteleten volt *Schütz: János passiójának* magyar nyelvű ösbemutatója. A zenéhez jól alkalmazkodó szöveget dr. Schulek Tibor evangélikus lelkész fordította. A nagyszerű, bensőséges művet az elmúlt idők folyamán többször is előadták.

1971-ben az énekkar fennállásának 15. évfordulóját ünnepelte egyházzenei áhítat keretében. Ebből az alkalomból három kiváló magyar zeneszerző a kórus munkájának elismeréseként új kórusművel ajándékozta meg az együtttest és karnagyát. Bárdos Lajos katolikus, dr. Gárdonyi Zoltán református és Sulyok Imre evangélikus neves, kiváló magyar zeneszerzők alkotásai mellett elhangzott még Kapi Králik Jenő és Kodály Zoltán egy-egy kompozíciója is.

1972. április 16-án vette fel a kórus a Nemzetközi Schütz Társaság és Karl Vötterle elnöknek ajánlása és engedélye alapján, a Johann Sebastian Bach előtt kerek 100 évvel született neves zeneszerző Heinrich

Schütz nevét. 1972-ben a zeneszerző halálának 300. évfordulóján, ünnepélyes, emlékező zenés áhítat keretében a szerző művei mellett elhangzott dr. Gárdonyi Zoltán professzor, zeneszerző, méltató, igen színvonalas előadása a névadóról.

Végül néhány fontos adat, amelyek jól jellemzik a Kórus sokirányú és igen aktív működését: Az énekkarban 55 év alatt 386-an énekeltek, szolgáltak többkevesebb ideig. Nagyon sokan hűségesen vállalták a szolgálatot, évtizeden keresztül. Az éneklők szólamok szerinti megoszlása: szoprán: 190 fő, alt: 58 fő, tenor: 60 fő, basszus: 78 fő. Sokan ének-szólista szerepet is vállaltak, vagy a zenekarban, az orgona mellett segítették a színvonalas előadásokat.

A szolgálatok helyszíneit tekintve is igen változatos a kép: Budapesten és vidéken evangélikus, református, baptista, és katolikus gyülekezetekben összesen: 60 helyszínen. Külföldön: (Finnország, 1985, 1993: 9 hely; NDK, 1987: 3 hely), 12 helyszínen.

Az előadott művek száma 170, 60 különböző zeneszerzőtől (47 külföldi, 13 magyar). A legtöbbet énekeltek szerzők: Heinrich Schütz, Johann Sebastian Bach, dr. Gárdonyi Zoltán, Kodály Zoltán. A legtöbbször előadott művek: *J. S. Bach: Az Úristen nagy nevének; Jöjj, népek Megváltója; H. Schütz: János passió; Gárdonyi Z.: Mondjatok dicséretet!; Halmos László: Minden földek Istent dicsérvétek!*

Az énekkar további szolgálatához is kérjük Istenünk áldását, megtartó szeretetét!

Csorba István

Budavári hangverseny a Schütz kórus 30 éves jubileumán Csorba István vezetésével (1985)

A második időszak (2010-2018)

Nagy lendülettel indultunk, tagjainkat tekintve is nagy átalakuláson mentünk át. Voltak, akik folytatták az együtt éneklést, de túlnyomórészt új tagok érkeztek gyülekezetünk kórusába. A közösség hamar megszilárdult és kevésnek bizonyultak a hetenkénti kóruspróbák. Azon vettük észre magunkat, hogy szeretünk privát is együtt lenni. Nemcsak a gyülekezeti

kötődésünk volt szembetűnő, de egymás életének egyértelmű részévé váltunk. Ez meglátszott a munkánkon is. Rengeteget neveltünk, összejártunk, megosztottuk egymással otthonainkat, nyaralóinkat, kerti partikat tartottunk, közösen szilvesztereztünk, megszerettük egymás hozzátartozóit, jóban és rosszban számíhattunk egymásra. Talán ez volt kórusunk legnagyobb ereje. A templomi közösségeket sok esetben a gyülekezet lelkészei tartják össze, segítik munkájukat, mi azonban teljesen önállóan hoztuk létre a gyülekezet egyik legösszetartóbb közösségét. Belülről táplálkozott, és a tagok szíve tartotta egységben.

Jelünk egy kis, piros, kézműves tulipán kitűző volt, ami nem csak az egyházzeneért, és a gyülekezetünkért dobogó szívünket szimbolizálta, hanem az egymás felé forduló elkötelezett felelősségünket és szeretetünket is. Egy titkos kis szövetség tagja volt minden viselője, ami különös ajándéka volt életünknek ezen években. Intrika sosem ütötte fel a fejét, szoros barátságok és szerelmek annál inkább. Bármikor számíhattunk egymás odaforduló támaszára, vagy önzetlen segítségre. Három esküvőt is ünnepeleltünk közösen: Bibó Andrásén menyasszonya, Ágota kórusával közösen szolgáltunk a Városmajorban, Judit és András menyegzőjére kórusművet írtam a 128. Zsoltár szövegével, melyet az esküvői istentiszteleten énekeltünk el nekik. Zsófi és Peti esküvőjén pedig már megszólalhatott (nem hivatalosan!) az épülő orgonánk, aminek még csak két sípsora volt betéve és kottatartója sem volt. Hosszú, egysoros, összecelluxozott kottacsíkokat fektettem a harmadik manuálra. Számos vendégszereplésünk volt a gyülekezeti szolgálataink mellett. Egyszer képviseltük lelkészi kíséret nélkül Budavárat testvérgyülekezetünk-nél Kouvolában, rendeztünk templomunkban Cantate ünnepséget a Reformáció 500. Emlékévének apropójából, vagy a Marczibányi téren megrendezett Eifert János fotókiállítás megnyitóján több miniszterrel és előljárával együtt szolgáltunk és emeltük énekünkkel az ünnepség fényét.

A kórus 2018-as átalakítását követően a liturgiai orgonajáték mellett feladatom a továbbiakban az

A Budavári tanévzáró fesztiválon Bán Istvánnal (2013)

egyházzene magas kultúrában való képviselése és ezen zenei alkalmaknak a templomunkban való megszervezése lett. Az új karvezető kiválasztásának részese lehettem, melyre az én véleményem szerint is Betti volt a legalkalmasabb, szakmailag magasan a legfelkészültebb. Biztos kezekbe került az ismételtén újraszerveződő kórus, melynek hosszú, gyümölcsöző, szeretetben gazdag munkát, átölelő gyülekezetet és Urunk kedves mosolyát, bőséges áldását kívánom!

Bán István orgonaművész, karnagy

A jelen (2018-2025)

A kórus vezetését 2018. október vége óta látom el, ekkor hirdették meg a pályázatot, amelyre nagy örömmel jelentkeztem. A kiválasztási folyamat professzionálisan zajlott, nagyon megtisztelőnek éreztem, hogy rám esett a vezetőség választása.

Az egykori Schütz kórus tagjaiból álló kemény maggal tudtam elkezdni a munkát, de megindult a kórus újjászervezése is, a tagok toborzása. A darabok kiválasztásánál mindig fontos számomra, hogy csakis magas minőségű egyházi zenét énekeljünk, a kórus adottságait szem előtt tartva.

2020 márciusában a covid lezárások miatt a mi próbáink is szünetelni kényszerültek, az online térbe húzódtunk vissza. Jó volt megtapasztalni, hogy ebben az időszakban is összetartó közösségként működött a kórus a gyülekezetben belül, de megtapasztaltuk az éneklés hiányának érzését is. Ősztől újra visszatértünk a gyülekezeti szolgálatokhoz, ám a második lezáráskor ezt újból fel kellett adnunk.

Két évvel később már újra a megszokott rendben próbáltunk, azóta havi egy alkalommal szolgálunk az istentiszteleten. Évente kórustábor szervezünk Nagyborzsönyben, ami már hagyománnyá vált számunkra. Lehetőségünk nyílik az elmélyültebb műhelymunkára, ezeken a hétvégeken 7-8 órát is énekléssel tudunk tölteni, valamint a gyülekezet istentiszteletén vasárnap szolgálni. Emellett a Balatonszárszói hétvégén is részt veszünk a kórossal, ahol szintén igyekszünk időt találni a közös próbálásra. A Budai

Készülés a 70 éves Schütz-Jubileumra Balatonszárszón Hacknauer Bettivel (2025)

Énekünnepen is rendszeresen képviseljük gyülekeztünket, az esemény Örök Élet vasárnapján kerül megrendezésre.

2023. májusában igen nagy örömmel adtuk elő *Vivaldi: Gloria* című művét, melyet egy hosszabb felkészülési időszak előzött meg. Az elmúlt évben részt vettünk Kiskőrösön az Evangélikus Énekkarok Országos találkozásán, amely nagyon színvonalas szervezéssel zajlott. Jó volt más énekkarok munkáját megismerni, új ismeretségeket kötni.

Bízunk benne, hogy ilyen sokszínűen tudjuk folytatni a kórusmunkát a következő években is, a kórus-tagok és a gyülekezet épülésére és Isten dicsőségére.

Hacknauer Bettina

Kórus – de miért?

Furcsa egy szerepbe kerültem! Én volnék az a jelenlegi kórustag, aki a legrégebb óta énekel a Schütz kórusban! Biztos, hogy nem döntöttem ezzel rekordot, hiszen azt az ötven évet, amit Csorba István végtelen hűséges szolgálattal töltött a kórus élén, és amit felesége, Kata is végig énekelt vele, még csak messziről közelítem. Már csak azért is, mert bár 14 évesen kezdtem, néhány évet ki is hagytam menet közben.

No, de ez csak a megszólalásom apropóját adja, a lényeg inkább az, hogy miért? Mi tartott engem lassan 42 éven át a kórusban? Miért gondolom azt, hogy szegényebb lesz az, aki nem énekel velünk?

Az első, amit kiemelek, maga a zene. Zenével átítatott mély szövegek, amelyek megéreztetik velem az egyházi év, a liturgia különböző eseményeinek mélységeit, szépségeit, és amely dallamok ott vannak a fülemben, ha felébredek, ha elmerengek, ha vígaszra vágyom. Mit is énekeljünk a jubileumon a régi művekből? Zsuzsa barátnőmmel egymástól függetlenül vágtuk rá, hogy Kodály Stabat Mater-ét. Él bennem a darab, a szöveg, és semmiféle magyarázat nem tudja találékosan körülírni, mit élt át Mária ott, a kereszt alatt.

A második a közösség. Amikor elkezdtem a kórusba járni, édesanyám vitt magával. Mások is hozták a saját gyermekeiket, ott volt a fél ifjúsági csoport, két, de talán még inkább három generációs volt a kórus. A mai kórus is valódi baráti közösség, legyünk akármi-lyen különbözőek. Megvan a közös alaphang, a közös téma és élmények, amelyek összekötnek.

A harmadik a hit tanulása, elmélyítése. Az ének-szövegek mellett a közös áhítatok is nagyon sokat jelentenek. Régen minden szerdán más tartotta a záró-áhítatot. Tanulhattam az idősebb testvérek hitvallásából, és talán a kórus volt az első, ahol én magam is elmondhattam a gondolataimat egy-egy igéről. Máig emlékszem, Ezékieltől a templomból fakadó forrásról szóló rész volt. Ma sem ér véget próba áhítat nélkül!

Végül be kell vallanom, nem vagyok képzett zenész. Bliatolni sem tudok, inkább hallás után

tanulom a darabokat, bár a kotta fontos segítóm. Mégis úgy érzem, helyemen vagyok. Betti beéneklései, tudatos odafigyelése, türelmes tanítása lehetővé teszi, hogy megéljem az együtt éneklés fantasztikus harmóniáit, felfrissítő örömét. Ezt kívánom másoknak is!

Sólyom Anikó

A legújabb kórustag

Egészen kicsi gyerekkorom óta nagyon szeretek énekelni. A családban hagyomány van az éneklésnek és a hangszeren zenélésnek. Az általános iskolában népdalokat tanultam, és ünnepeken, versenyeken énekeltem, később a közösségekben éneklés került előtérbe a középiskolai vegyeskarban. Az iskolai fellépések, a Helikonon való részvétel, a humoros karvezető meghatározó része volt ifjú éveimnek. Ezt követően is mindig kerestem a lehetőséget, hogy kórusban énekelhessek. Pestújhelyen a Viva Voce kórus tagja voltam, amit Csernyik Réka alapított és vezetett. Nagyon izgalmas, kísérletező karvezető, aki Ausztráliából hozott módszereivel állított minket kihívások elé.

A Budavárba való költözésünk kapcsán már az első kérdéseim között volt: Mi lesz az énekléssel? Megnyugtattak, két kórus is működik a gyülekezetben! A költözés leterhelő időszaka kezdett lecsengeni, és Bakó Zsuzsa szorgalmasan hívogatott, hogy csatlakozzak a Schütz kórusához. Így november elején, egy szerda este, félve beléptem a kápolna ajtaján.

A kórus tagjai és a karvezető barátságosan fogadtak, és nyitottan álltak hozzám. Bár úgy tűnt, hogy egy jól összeszokott társaságról van szó, mégis könnyen be tudtam csatlakozni a mindennapi ritmusba, témákba, beszélgetésekbe.

Betti kedves határozottságával és a kórustagok fegyelmezett figyelmével a heti egy próbával is nagy sebességgel vettünk elő újabb és újabb darabokat. Az ismert korálfeldolgozások mellett több zenei korszak egyházi művei is előkerültek már.

A budavári gyülekezetbe érkezésünk nagy változást jelentett az emberi kapcsolatainkban. A pestújhelyi barátaink messzebb kerültek, itt pedig szinte mindenki ismeretlen volt. A Schütz kórusba járásom és a tagokkal való megismerkedésem az egyike volt azoknak az élményeknek, amiben a közvetlenséget, a gyülekezetbe való kapcsolódást megtapasztalhattam. Ennek még egy igen meghatározó lépése volt a balatonszárszói gyülekezeti hétvége, amin sok kórustag is részt vett. Nagyon sokat énekelünk és jókat beszélgettünk, bőven éjjel utánig!

Ebben a kórusban is megélhetem azt, ami jó a kóruséneklésben: a hangok nagyon mély hatását, a közösség, a barátságok erejét, a másoknak való adás élményét a szereplések, templomi éneklések kapcsán.

Péterfia Zsuzsa

Felhívás a Sankt-Sebald-i gyülekezeti kórus tagjainak hétvégi családossaljárására

Pünkösöd vasárnap (jún. 8.) délután gyülekeztünkbe érkeznek a nürnbergi St. Sebald-i gyülekezet egyik ifjúsági kórusa, 12–16 év közötti fiatalokkal. Szállást szeretnének kapni családjaiknál, és mi megígértük, hogy segíteni fogunk nekik ebben! Kérjük és várjuk olyan családok jelentkezését, akik a fent megadott időszakban három éjszakára, június 8–11. között, két fiút vagy két lányt tudnának szállásra és étkező vendégként is fogadni!

Itt a nagyszerű lehetőség, hogy ezt a korábban olyan szépen működő testvérgyülekezeti kapcsolatunkat – most elsősorban a fiatalok egymással való megismerkedési lehetőségének útján – újra életre keltsük. Ezért mindenképpen előnyben részesítjük olyan családok jelentkezését erre a programra, akiknél hasonló (12–18 éves) korú (német vagy angol jól beszélő) gyerekek, fiatalok vannak. (Ettől függetlenül is lehet vendégfogadónak jelentkezni, ha tudjuk vállalni az ottalvással és étkezéssel kapcsolatos elvárásokat.)

A szállásukat külön a részükre átadható szobában (szobákban) lenne jó biztosítani. A kényelmes alvás, korrekt fürdési lehetőség mellett, kiadós reggelit és tápláló vacsorát kellene adnunk házigazdaként, valamint úticsomagot készíteni, ha igénylik a napközbeni programjaikhoz. Szerdán (jún. 11.) reggelivel és úticsomaggal kell ellátni őket, mielőtt elbúcsúzunk tőlük, és ők tovább utaznak hazánkban. Szeretettel várjuk olyan családok jelentkezését, akik ebben az időszakban végig vállalni tudják a fenti kritériumokat!

Kedves Családjaink! Kérjük, jelentkezésükkel segítsék elő a kórus fogadását, és induljunk el újra együtt a testvérgyülekezeti kapcsolatépítés útján! Isten áldása legyen vendégfogadásunkon!

A jelentkezéshez az űrlap megtalálható online itt: https://budavar.lutheran.hu/blog/2025/06/08/20250608_nurnberg_szallas/

Felhívjuk beteg vagy idős testvéreink figyelmét, hogy akik szeretnének otthonukban úrvacsorával élni, telefonon vagy e-mailen keresztül egyeztethetnek időpontot, és a lelkészek szívesen meglátogatják őket.

Telefon: +36-1-356-9736 (hétfőtől-péntekig 9–13 óra között), vagy <http://budavar.lutheran.hu>

Mozgásos relaxációs torna

Kéthetente csütörtökön 18 órától relaxációs tornát vezet az alagsori ifiteremben *Herzogné Fürst Beáta* (eszközigény: laticel). Akit érdekel a lehetőség, és szívesen megmozgatná fáradt tagjait, jelentkezzen a +36-20-824-5546 telefonszámon.

SZJA 1% felajánlás

A Budavári Evangélikus Gyülekezet Alapítvány (adószám: 18007545-1-41) ezúton is köszöni a korábbi években tett, a jövedelemadó után járó 1%-os felajánlásokat, melyből jelentősen tudtuk patronálni a lelkész és az egyházi lakás felújítását.

Ebben az évben kiemelten szeretnénk támogatni a gyülekezet gyermek- és ifjúsági programjait, többek között a nyári tábort, és a nyárvégi napközis tábort!

A felajánlást 2025. május 20-ig lehet megtenni a személyi jövedelemadó bevallásakor. Akinél esetleg a kedvezményekkel csökkentett adó összege nulla forint, annak is érdemes kitöltenie a nyomtatványt, mert a Magyarországi Evangélikus Egyház (technikai szám: 0035) részére akkor is jár a kiegészítő támogatás az állam részéről.

Köszönettel: az Alapítvány kuratóriuma

Rehabilitációban segítő eszközök ingyenes kölcsönzése

Idős, nehezen mozgó, vagy baleset utáni rehabilitációhoz testvéreinknek ingyen tudunk kölcsönadni a FÉBÉ Egyesület Ostrom utca 15. sz. alatti raktárából: kerekesszéket, járókeretet, mankót, WC-magasítót. Jelezzék a segítség szükségességét *Madocsa Miklós* bácsinál vagy *Márti néninél* telefonon: +36-1-201-7210 vagy +36-70-297-6802.

„Szeretteim, imádkozzatok!”

BAGÁR IVÁN OSTROMNAPLÓJA

Egy kiállítás arról, hogy mi marad meg, ha minden elvész.
Egy régen meghalt segédlelkész vallomása arról, hogyan lehet megőrizni azt, ami fontos, amikor minden elpusztul körülötte.
Egy történet arról, hogy az élet mégis győz a halál felett.

A kiállítás 2025. január 26. - 2025. április 23. között
a Budavári Evangélikus Egyházközség
(1014 Budapest, Tancsics Mihály utca 28.)
épületében tekinthető meg előzetes egyeztetéssel.

BEJELENTKEZÉS

budavar@lutheran.hu
e-mail címen vagy
a 06/1-356-9736-os
telefonszámon
munkanapokon
9-13 óra között.

A budavári gyülekezet első félszáz éve (1844-1895)

A budavári gyülekezet 1844-es megalakulása után a legfontosabb feladat a saját templom és parókiaépítés volt. Nem volt könnyű a katolikus dominancia ellenére megfelelő telket szerezni. A Dísz téri templom építése 1846-1847-ben történt, *Kimmach Lajos* építési vállalkozó, a gyülekezet gondnoka volt a tervező és építtető is egyben. A most újjáépítés alatt álló honvéd főparancsnokság helyén állt a templom: a Színház utca felé, klasszicista-empire homlokzattal. A templomhoz csatlakozó épület átalakításával parókia és iskola létesült. A templom felszentelését Szeberényi János bányakerületi szuperintendens végezte 1847. szeptember 26-án. Ez a „*Hegyen épített város*” volt a gyülekezet első ott-hona 48 esztendőn keresztül.

Az 1848-49-es forradalmi időszak a gyülekezetre is hatott: 1848-ban Bauhofer lelkész „*Der Evangelische Christ*” címmel első alkalommal adott ki Magyarországon evangélikus egyházi folyóiratot. Budavár 1849 májusi ostroma idején a templom és a parókia is megsérült. A szabadságharc bukása után a protestánsokra különösen nehéz idők vártak. Székácsnak és Bauhofernek is egy ideig bujdosnia kellett. Hazatérése után Bauhofert 1848-49-et támogató magatartása miatt a császári hatóságok vegzálták és a már Bécsben élő *Mária Dorottya* közbenjárása kellett hozzá, hogy felmentsék.

Az osztrák kormányzat erősen korlátozta a protestáns egyházak életét: a budavári gyülekezet csak 1851-től tarthatott közgyűlést. 1854-ben jelent meg Bauhofer magyar protestáns egyháztörténete németül, Berlinben, de név nélkül. A cél a protestáns külföldi hatalmak és közvélemény szimpátiájának és támogatásának elnyerése volt. 1855-ben elhunyt az udvar által már 1847-ben kényszerből Bécsbe költöztetett *Mária Dorottya* főhercegnő, a gyülekezet alapítója és jótévője. A protestáns egyházak jogait megnyirbáló 1859-es császári pátensről szóló egyházi viták a gyülekezetet is érintették: maga a gyülekezet a pátens elleni tiltakozáshoz csatlakozott, de Bauhofer lelkész óvatosságból az elfogadást ajánlotta (az országos tiltakozás hatására a pátent a kormányzat 1860-ban visszavonta).

Bauhofer részt vett a protestáns árvaegylet megalapításában 1859-ben. Húsz évi budavári szolgálat után, 58 éves korában, 1864-ben hunyt el. Ezen időszak alatt a gyülekezet jelentős fejlődésen ment át. Utódja a lelkészi családból származó, nagy műveltségű *Sztechlo András* lett, aki Bácskában született, korábban a felvidéki Dobsinán és Losoncon volt lelkész.

Hunfalvy János a neves cipszer tudós volt a gyülekezet felügyelője 1866-87-ig. E korszakban a budavári evangélikus elemi iskola fejlesztésében sikerült eredményeket elérni: elsősorban színvonalas tanítók meghívása által, ill. 1869-ben egy új,

emeletes épület vásárlásával (Úri u. 21.) sikerült az elkülönített lányoktatást is megvalósítani. Evangélikusokon kívül más felekezetűek is látogatták ezt a színvonalas iskolát.

Sztechlo András utódja 1873-tól *Scholtz Gusztáv* volt, aki 1918-ig, 45 éven át szolgált budavári lelkész-ként, mindmáig a leghosszabb ideig. 1842-ben Eperjesen született, Budavár előtt Gölnicbányán szolgált. Scholtz már 1866-68 közt segédlelkész-ként működött a Budavárban, majd elvette 1870-ben főnöke lányát, Sztechlo Arabellát. Így nem véletlenül őt hívták meg Sztechlo utódjának. Scholtz Gusztáv 1906-tól 1918-ig betöltötte a bányakerület püspöki tisztségét is.

1876-ban *Mária Dorottya* tiszteletére márványtáblát állítottak a templomban. 1883-ban alakult meg a *Mária Dorottya Nőegylet*, amely karitatív tevékenységet folytatott, szegény gyerekeknek gyűjtött adományokat, ruhákat. A gyülekezet felügyelője 1888-1897-ig *Andaházy László* volt.

Sztechlo, de még inkább Scholtz ideje alatt vált fokozatosan a budavári gyülekezet németből német-magyar, majd *magyar nyelvű gyülekezetté*. Az istentiszteletek nyelve is a korábbi többségében németről magyarrá változott. A presbitériumi jegyzőkönyveket 1886-tól már csak magyarul vezették. A gyülekezetet alkotó középosztályi, tisztviselő családok, akik közül sokan például a Felvidék német városai-ból érkeztek, családi nyelvként még sokáig használták a németet is.

A gyülekezet fejlődésére jellemző, hogy teljes lélekszáma az 1848-as 1467 főről 1891-re kétszeresére, 2904-re nőtt. Ebből Budaváron 1848-ban 1150 volt a létszám, ami 1891-re 2262-re nőtt. A Budavárhoz tartozó Óbudán 1848-ban 205, 1891-ben már 572 evangélikus élt. Szórványként Budavárhoz tartozott még Szentendre és a dél-budai térség is (Albertfalva, Promontor/Budafok).

Czenzhe Miklós

Csendeshétvége a Balatonnál

A Balaton hullámai az erős szélről kergetve, hatalmas csattanással fröccsentek szét a déli partot övező köveken. A sűrű víz hófehér permetként szárguldott tovább a partra. A süvítő szél és a tajtékzó Balaton zaja emlékeztetett, mi mindenre nincs a legcsekélyebb hatásom sem. A környezet hangos volt, még a természetben is, de én lecsendesedni vágytam, annak közelében, akinek mindenre van hatalma. És milyen jól használja ezt.

A csendtől a hangos kiáltásig – Találkozik-e Isten szava és az én szavam? címmel tartottuk a téli gyülekezeti csendes hétvégénket Balatonszárszón, az Andorka Rudolf Evangélikus Konferenciaközpontban, 2025. február 14–16 között. A helyszín, az emberek ismerősek voltak. Az ige is: „*Istenem! Hívlak nappal, de nem válaszolsz, éjszaka is, de nem tudok elcsendesedni*” (Zsolt 22, 3) illetve: „*Ő [Krisztus] testi élete idején könnyörgésekkel és esedezésekkel, hangos kiáltással és könnyek között járult az elé, akinek hatalma van arra, hogy kiszabadítsa őt a halálból. És meghallgattatott istenféllemért.*” (Zsid 5,7).

Mikor regisztráltam, eltökélt vágyam volt nőni, erősödni a hitben. A fárasztó munkahét után a lendület csökkent, de erőt adott, hogy egy testvérrel együtt utaztunk és már az oda úton volt alkalmunk a gyülekezeti életnek nem csupán a technikai, de a lelki oldaláról is beszélgetni. Egy kis tartalék üzemanyag a hétvégére.

Pedig akkor még nem lapoztam előre a vasárnapi igékhez: „*Erőt ad a megfáradtnak, és az erőtlent nagyon erőssé teszi.*” (Ézs 40, 29) És ahogy Pálnak válaszol az ÚR: „*Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.*” (2Kor 12, 9a). Azt gondolom szép ívet rajzoltak fel az igék egymást követve.

És valóban, aki figyelt, átélhette ezt ebben a két napban. Könnyű volt persze elvonulva, a hétköznapi, de még a hétvégi teendőket, elfoglaltságokat is hátrahagyva, fizikai és lelki értelemben is teljes mértékben kiszolgálva töltekezni. Az áhítatok különböző stílusa csak megerősítette a mondanivalójukat, Istennek nincs egy napja sem nélkülünk, legyen nekünk is minden napunk vele és benne.

Köszönöm a szervezőknek a sok munkát és kívánom, hogy bennünk pedig termést hozzon! Csendeshétvégre járni jó, legközelebb (is) gyertek!

Orczán Ákos Kund

Néha különös erővel élem át az istentiszteleti közösséget. A megszokott szavak más hangsúllyal és jelentéssel szólalnak meg, a megszokott rutinos mozdulatok megelevenednek. Azt hiszem, sokan álltunk ezzel az érzéssel egy nagy körben, a szárszói gyülekezeti hétvége záró úrvacsorai közösségében.

A nagy téli balatoni csendben egymásnak nyújtottuk az ostyát és a bort.

Semmi más nem hallatszott, csak ez: „*Ez Krisztus teste és vére*”. Negyvenszer egymás után, negyvenféle különböző hangon, hosszú percek át. Előtte egy rendhagyó igehirdetési formával próbálkoztunk lelkészek, ahol a dialógus volt a középpontban. Monológhoz szokva, kivételes ajándék ennek lehetősége. A gyülekezet számára, a Bence házaspár jóvoltából, nem idegen a dialógus-prédikáció, nekem viszont, egyedül szolgáló lelkészként, erre kevés lehetőség adatott. A másikra figyelve, őt kiegészítve, akár más véleményből megfogalmazni a közös üzenetet, nemcsak lelkészeknek fontos képesség.

Egyre értékesebb a zajból eljutni az igazi beszélgetéshez. Erre a hétvégén bőven volt módunk. Számomra, sokakkal először nyílt lehetőség ilyen kötetlen és hosszú formában beszélgetni. Furcsa megélni a kivételes alkalmat: van időm. Van időm Istenre figyelni, csendben lenni, elmélyülni és a testvérrel találkozni. A beszélgetések szavai, még sokáig visszhangzottak az elkövetkező napokban, akár a hétköznapi zajában is.

Szabó B. András

Taizéi énekes esti istentisztelet

Új istentiszteleti formát indítottunk útjára ebben az évben, amely most még mondhatjuk, hogy tanuló fázisban van. Taizéi énekekkel énekelt esti (18 óra) istentiszteleteket terveztünk a hónap 4. vasárnapjain. Eddig két ilyen alkalmunk volt. Legutóbb internetről hallgatott dallamvezetéssel segítettük az éneklést.

Mit kell tudni a Taizéi közösségről?

Franciaországban 1949-ben alapított felekezeti közti szerzetesközösség, amelynek központja Taizében van. Roger testvér, az első vezetője írta le a közösségi együttélést szabályozó regulát. Az évek során harminc országból és különböző felekezeti csoportokból egyre többen csatlakoztak hozzájuk, és mára a szerzetesek száma meghaladja a százat.

Az eredeti elképzeléseknek megfelelően, a szerzetesközösség nem kíván külön vallási irányzattá válni, hanem arra buzdítja a vele kapcsolatba kerülő fiatalokat és idősebbeket, hogy a Taizéi közösségi élmény segítségével, de saját nemzeti, vallási vagy egyéb közösségüknek igyekezzenek teljesebb értékű tagjává válni. A közösség eszmerendszerének középpontjában a kiengesztelődés áll. Törekednek a spontán, minél közvetlenebb és minél kevesebb rituáléra épülő szertartásrend fenntartására. Bár a közösség nyugati eredetű, a taizéi dalok stílusa erős keleti keresztény hatást mutat, és az ikonok használata is az ortodoxiára utal. A dalokat és imákat sok nyelvre lefordították, és több nyelven is énekelhetik.

Visszatérve vári alkalmainkra, mi megtartjuk az igehirdetést a vasárnapi alapigéből, tehát nem csak bibliai szövegfelolvasást alkalmazunk!

Péter Zoltán

Bencéné Szabó Mártára emlékezünk

Tavaly december 14-én délután, szülőfaluja, Bokod temetőjében, nagy budavári részvétellel, élő Urunkra, Jézus Krisztusra néző reménységgel vettünk búcsút Bencéné Szabó Mártától, volt lelkészünktől, aki tragikus hirtelenséggel hunyt el 2024. december 6-án.

Márta, férje, Imsi oldalán volt gyülekezetünk lelkésze. Sokrétű szolgálata, az igehirdetéstől a gyerekek közötti szolgálaton keresztül a lelkipásztoroláshoz, sokunknak jelentett támaszt, lelki erőt, bátorítást, igazodási pontot. Köszönjük Istennek, hogy Budavárban is szolgálhatott. Imádságaink Imsivel, és a gyászoló családtagokkal vannak. A gyászistentiszteleten Péter Zoltán budavári lelkész mondott imádságot. Mártiról most gyülekeztünk hírlevelében emlékezünk meg Péter Zoltán és felesége, Péterné Mestery Rita gondolataival, akik hosszú évek barátsága után, szívükben szeretettel és hálával emlékeznek Mártira.

Bencéné Szabó Mártától, Bence Imre feleségétől, szolgatársától, 26 éven át vári lelkészünktől, tavaly december 14-én megrendülten búcsúztunk szülőfalujának, Bokodnak temetőjében. A rengeteg gyászoló között, sok budavári testvérünkkel együtt vettünk búcsút Mártától, sírva, imádkozva, énekelve. Lesújtott, megzavarodott és szomorú lelkeinknek leginkább talán éppen az együtt, erőteljesen énekelt, reménységet kereső, vigasztaló, a Feltámadott Úrra tekintő énekek adtak támaszt. Azok mentén kapaszkodtunk együtt, az Atyánál ránk váró örök élet ígéretébe.

Titokzatos és felemelő: Márti még ma is tud hozzánk szólni. E Hírmondó nyomtatásra adásának hetében, február 25-én kedden, a Lelkesítő című evangélikus kiadványban, ami lelki útravalót ad számunkra az év minden napjára, Márti egyik korábban leadott írásmagyarázata áll. A két ige, rá emlékezésünkben is az erőt és vigasztalást adó Úr felé terel minket. „Erőm és éneke az Úr, megszabadított engem.” (Zsolt 118,14) és „Szenved-e valaki közöttetek? Imádkozzék! Öröme van-e valakinek? Énekeljen dicséretet!” (Jak 5,13). Így közvetíti előrement lelkészünk ma is az egész gyülekezetet átölelően a

lelki éneklés és imádság fontosságát, hiszen az Úr örömtől a szenvedésig átlátja és átfogja valamennyiünk lelkiállapotát.

A gyülekezet Schütz kórusával éppen az alapítása 70. évfordulójának ünneplésére készülődünk. Február 22-én délután ünnepeltünk. Három napra rá kedden, 25-én pedig a Gospel kórusunk tartotta próbáját. E két kórus, a Schütz és a Gospel, is az Úr nagy tetteit és az üdvösség ígértét hirdeti közöttünk, örömben és bánatban. Mártira, mint lelkészünkre, hiszem, hogy akkor emlékezünk a legméltozobban, ha felidézünk magunkban igehirdetési személyes és hétköznapi példákából vett bizonyágtevéseit, erőteljes hitvallásait és az Úrba kapaszkodó imádságait. Soraival zárom Rá emlékezésem: „*Legyen bár korál, gregorián, ifjúsági ének – csak zengjen, csak szóljon! Dicsérjük az Urat! Tapasztaljuk meg, hogy milyen erősítő! Éljük át, hogy elúzi a féltőt! Tapasztaljuk meg, hogy felemel, elemel a földtől! Felemel Istenhez.*” Ide fűzött imádsága utolsó sora: „*Élet jön tőle, halleluja.*” Mondjuk most újra vele együtt: Amen.

Péter Zoltán

Nehéz az emlékezés. Olyan töredezett minden. Gyertyát gyújtok. Ez segít. Márti is szerette a gyertyafényt. Sokféle kép, hangulat villan fel. Még mindig felfoghatatlan, hogy elment.

Lélekben a 90-es évek végéig repülök. Zoli teológusként, aztán diakónusként, még később hatodévesként sokféle gyülekezeti alkalomra járt (Ifire, Fífére, Szőlőszemre, istentiszteletre...); én pedig kísérem először, mint a kedvese, aztán menyasszonyként, végül, mint a felesége.

De engem is kísért valaki. Féltő szeretettel, anyai-barátnői jótanácsokkal, józú beszélgetésekkel. Barátságunk odáig mélyült, hogy végül őt kértük fel első gyermekünk keresztanyjának. Igaz, hogy a mi fiunk lett a tizenkettedik keresztgyermek, és még utána is többekért vállalt keresztanyai felelősséget, örömmel igent mondott megkeresésünkre.

Zolit többször megebédeltette, mikor hatodéves volt. Sok év után, mikor ezt felelgettem neki, már nem is emlékezett rá. „Ugyan, biztosan csak több vizet öntöttem aznap a leveshez!” – mondta. Pedig ez sokkal több volt annál, mint a családi asztal önzetlen megosztása.

Vidékre költöztünk, sorban születtek a gyermekeink. Segítségem nem igazán volt. De hogy Zolival évente egyszer egy kicsit kettesben el tudjunk menni két-három napra, jött Imsivel kéz a kézben, és vigyázott a gyermekeinkre. Így nem csak tanították számunkra, hanem segítettek is, amit olyan sokszor szívünkre helyeztek: a gyermekeink számára az egyik legfontosabb, hogy mi szeressük egymást. Felvillan előttem családi események sokasága, melyeken együtt lehetünk: bokodi disznóölés, közös nyaralás, keresztelők, konfirmációk, ballagások, esküvők.

Aztán 14 évi ceglédi szolgálat után visszaköltöztünk Budapestre. A fogadtatás az egyik legszebb emlékem. Rengeteg segítő, szorgos kéz, mosolygós arcok, virágcsokor, Márta által főzött finom ebéd. Itt is számíthattunk rá a gyermekek körül. Néha elment iskolába, óvodába valamelyik elé, ha mi nem tudtunk. Ha elromlott a mosógépünk, mosott ránk. Ha elfogyott a só vagy tojás, azonnal kaptunk.

Ha felmentem a gangra (kora tavasztól késő ősziig szinte minden nap) teregetni, biztosan kijött egy kicsit cseverészni. Családról, gyülekezetről, ország dolgáról...

De beszélgettünk mi még sok helyen: teázgatás vagy borozgatás közben náluk vagy nálunk, gyülekezeti alkalmakon, táborokban, lépcső tövében, kuka mellett...

Talán a legemlékezetesebb mind közül a Pest-erzsébetre költözésük napján lévő beszélgetésünk. Elment a teherautó, és vártuk, hogy az első körből visszatérjen. Hogy biztosítsuk a kapu előtti parkolóhelyet, kiraktuk a foteleket az utcára. Kényelmesen elhelyezkedtünk bennük, és a turisták hadával mit sem törődve, társalogtunk az új kezdetről, elengedésről. Tele volt eszmecserénk várakozással, reménnyel, békével.

Márta péntek hajnalban (Mikulás napján) költözött Mennyei Atyánkhoz. Szerda délután még beszélgettünk telefonon. Vidám hangon mesélt az unokákról, előtte hétvégén lévő hatalmas családi körben való disznóölésről. Olyan jó volt hallgatni elmélkedését arról a csodálatos érzésről, hogy szülőfaluja templomában most az ő ölében ült az unokája, ahogyan régen ő ült anyukája ölében, és ez így megy generációkon át.

Betegségről egy árva szó sem esett. Tudatosan kerültük a témát. Maradjon a fókusz családon, ünnepen, hiten, örömmorzsákon.

Ez volt az utolsó beszélgetésünk.

Péterné Mestery Rita

Kásai Anna

Miért?

*Miért nem hallak én Téged?
Úzd el most már a sötétet,
mi szívemet úgy belepte,
s lelkem tőled elrejtette!*

*Amikor fényed láthatom,
nincs az, ki rajtam áthatol,
tisztá zuhatagként megvéd,
muzsikája közt a csend él.*

*Erre lenne most szükségem
rémálom helyett és ébren,
hogy végre szabadon szálljak,
- s amivé kell - azzá váljak!*

Végre!

*Végre, hogy most megértettem,
mit kell azonnal megtennem,
lelkem temploma veszélyben,
segíts nekem, hogy megvédjem!*

*Ki kell úznöm már a mocskot,
szép köntösben úgy beosont,
hogy mire én észbe kaptam,
sötétségbe terelt - s hagytam!*

*Kérlek, hozz világosságot,
erős kezet, tisztaságot,
hogy lelkem megújulhasson
és zenéje újból hasson!*

URAM versciklus (részlet)

A Budavári Gospel Kórus zongoristát keres!

„Énekelni fognak az Úr útjairól, mert nagy az Úr dicsősége!” (Zsolt 138, 5)

A Budavári Gospel Kórus várja olyan zongorista jelentkezését, aki a kórust rendszeresen és folyamatosan kísérni tudná.

2011-ben alakultunk és jelenleg közel 30 tagunk van. Hagyományos spirituálékat, afrikai énekeket és fekete-gospelt éneklünk. A Budavári Evangélikus Gyülekezeten kívül felléptünk már több templomban és világi rendezvényen, szeretetotthonokban, vidéken és több alkalommal külföldön is. Eddig két CD jelent meg.

Az állandó zongorista megkönnyítené a felkészülést és az istentiszteleti énekek és koncertek összeállítását.

Szükséges a műfajhoz való alkalmazkodás, a jó kottaolvasás, de a jó improvizációs készség is.

A kórus minden kedden tart próbát, és havonta egyszer van istentiszteleti szolgálat vagy koncert a budavári evangélikus templomban; alkalmi felkérések és meghívások esetén vidéken is. Most is készülünk egy missziói szolgálatra, és jövő tavasszal egy nemzetközi fesztiválra is.

A zongoristától azt kérnénk, hogy a fellépések előtti egy-két próbán, illetve a szolgálatok és fellépések alatt legyen aktív kísérője a kórusnak, mi pedig jó közösséget, vidám hangulatú és minőségi zenélést, lelki alkalmakat, az utazásokon és kórus-táborokban pedig kedvezményeket tudunk ígérni az alkalmas zongoristának!

A kórus szolgálata megismerhető a Budavári Gospel Kórus facebook oldalán:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100039448223193>

Érdeklődni *Szuhai Mónika* kórusvezetőnél lehet

telefonon: +36-30-663-6212 vagy e-mailben: bvarigospel@gmail.com.

Hírek

- November 21-én *Szabó B. András* vett részt a Műgyetemi Katolikus Közösség ökumenikus kerekasztal beszélgetésén.
- November 26-án diakóniai munkacsoportunk tagjai előkészítették a karácsonyi csomagokat, hogy azokat egyedülálló idős testvéreinkhez Ádvent folyamán személyesen juttathassák célba.
- November 30-án a *Sætre vokalforum* norvég nőikar népdalokból és karácsonyi énekekből álló koncertet adott templomunkban. Köszönjük *Szuhai Mónikának*, a *Budavári Gospel Kórus* vezetőjének a koordinációs munkát.
- December 1-jén, Ádvent 1. vasárnapján *Holczinger Borbála* konfirmált a 11 órás istentisztelet keretében. Isten megerősítő áldása kísérje mindenkor!
- December 15-én a *Budavári Gospel Kórus* „Karácsonyi történet” című különleges ádventi karácsonyi koncertjével töltötte meg a templomot.
- December 22-én este tartottuk a Gyermekek Karácsonyát, amelyen gyerekek és családok szolgáltak énekekkel, versekkel. Áhítatot *Szikra-Jeszencsák Lilla* tartott. Minden gyermek ajándécsomagot kapott, a családok pedig 1-1 képes Gyermekbibliát.
- December 26-án, Karácsony 2. napján rádiós istentiszteleten szolgált a *Schütz Kórus*.
- December 29-én az esti ifjúsági zenés istentisztelet után gyülekezetünk ifjúsága előszilvesztert tartott sok közösségi játékkal, énekléssel, vetélkedővel.
- Január 13-án *Szabó B. Andrásnak* vendég igehirdetési szolgálata volt a Pasaréti Református Gyülekezetben az Aliansz Imahét alkalmán.
- Január 12-én a 11 órás istentiszteleten bemutatkozott az Evangélikus Külmisziói Egyesület. Igét hirdetett: *B. Pintér Márta* lelkész. „Adj innom” – afrikai énekekkel közreműködött a *Budavári Gospel Kórus*.
- Január 19-én a 95. születésnapja alkalmából *Madocsai Miklóst* köszöntötte a gyülekezet, az istentiszteleten a *Schütz kórus* is énekelt.
- Január 19–26 között az ökumenikus imahét keretén belül *Péter Zoltán* a görögkatolikusoknál, *Szabó B. András* – nagyszámú ifjúsági csoportunk részvételével – a körúti ferenceseknél, *Fabiny Tamás* püspök a Mátyás templomban szolgált igehirdetéssel, *Szikra-Jeszencsák Lilla* pedig a krisztinavárosi templomi liturgiában működött közre. A hét záró alkalma nálunk volt, a *Budavári Gospel Kórus* közreműködésével.
- Január 22-én gyászistentiszteleten búcsúztunk el *Bor Ferenc Károly* (1942-2024) építész mérnök testvérünktől, aki gyülekezetünkben több cikluson keresztül presbiter és gondnok volt. A búcsúztatást *Péter Zoltán* végezte.
- Január 24-én a Völgy utcai Ökumenikus Óvoda Imaheti alkalmán hirdetett igét *Péter Zoltán*.
- Január 26-án istentisztelethez kapcsolódóan nyitottuk meg Bagár Iván egykori segédlelkészünk ostromnaplóját bemutató kiállításunkat az egykor óvóhelyül szolgáló barlangpincénkben. Igét hirdetett

- Fabiny Tamás*, köszöntőt mondott *Fodor Artur*, a Budavári Önkormányzat egyházügyi alpolgármestere, és *Ittész-Venásch Eszter* a kiállítás kurátora. A kiállítás április végéig bejelentkezéssel megnézhető.
- Február 14–16. között gyülekezeti csendeshétvégén voltunk a balatonszárszói Andorka Rudolf Evangélikus Konferencia Központban, összesen 47 testvérel. A hétvége fókuszában az imádság és az Istenhez kapcsolódás állt. *Kovács Endre* lelkiségi teológus adott elő az imádság csöndjéről. Áhítatokkal *Szabó B. András*, *Szikra Benedek*, *Cserhátiné Szabó Izabella*, közösségépítő alkalmakkal *Péter Zoltán*, *Péterné Mestery Rita*, *Szikra-Jeszencsák Lilla*, a vasárnapi istentiszteleten dialógus igehirdetéssel *Péter Zoltán* és *Szabó B. András*, zongorakísérettel *Farkasné Gilly Réka* szolgált.
 - Február 22-én ünnepi koncerttel, megemlékezéssel majd szeretetvendégséggel ünnepeltük a *Schütz Kórus* fennállásának 70. évfordulóját. Kórusunk eddigi karnagyai: *Csorba István*, *Bán István* és *Hacknauer Bettina* beszédet mondtak.
 - Március 1-én gyülekezeti gyermekfarsangot tartottunk. Utána az ifjúságunk tartott farsangi bált, klasszikus táncokkal.

Lelkészi Hivatal – Gyülekezeti Iroda

1014 Budapest I. ker. Táncsics M. u. 28.

Gazdasági és gyülekezeti ügyvitel:

minden hétköznap: 9-13 óra között

Kövesy Emese – gazdasági vezető

Bakó Zsuzsanna – irodavezető

telefon: +36-1-356-9736

weblap: <http://budavar.lutheran.hu>

e-mail: budavar@lutheran.hu

Lelkészek fogadóideje:

telefonon előre egyeztetett időpontban

Péter Zoltán – igazgató lelkész

+36-20-824-2881, zoltan.peter@lutheran.hu

Szabó B. András – lelkész

+36-20-824-6397, szabo.b.andras@lutheran.hu

Szikra-Jeszencsák Lilla – beosztott lelkész

+36-20-288-3079, lilla.szikra-jeszencsak@lutheran.hu

Szikra Benedek – beosztott lelkész

+36-20-224-0576, benedek.szikra@lutheran.hu

Dr. Fabiny Tamás – püspök

+36-20-824-4111, tamas.fabiny@lutheran.hu

Budavári Hírmondó

az Egyházközség tájékoztató hírlevele

budavari.hirmondo@lutheran.hu

Olvasó-szerkesztő: Váradí Adél

Tördelés: Hegyi András

Korrektor: Kecskeméti Szilvási Zsuzsanna

Grafika: Konczos Éva

Felelős kiadó: Péter Zoltán igazgató lelkész

Nyomdai munkák: Rózsadomb Contact Kft.

Jelen lapszámunk a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával valósult meg